

РЕШЕНИЕ

№ 264

гр. Ямбол, 25.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ЯМБОЛ, II ВЪЗЗИВЕН СЪСТАВ, в публично заседание на девети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Красимира В. Тагарева

Членове: Галина Ив. Вълчанова Л.а
Яна В. А.ова

при участието на секретаря Ц.Х.Г.

като разгледа докладваното от Галина Ив. Вълчанова Л.а Въззивно гражданско дело № 20232300500184 по описа за 2023 година

Производството пред ЯОС е образувано по въззивна жалба на „Дончо Попов-09“ ЕООД гр.Стара Загора чрез адв.З., АК-Стара Загора против решение № 51/7.12.2022 г., постановено по гр.д.№ 80/2022 г. по описа на РС Тополовград, с което съдът:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователен и недоказан предявения иск от „Дончо Попов 09“ ЕООД гр.Стара Загора с ЕИК 200960696, представлявано от собственика и управител И.Д.П., чрез пълномощник адв.С. З. от АК – Стара Загора против П. М. М. с ЕГН ***** с.*****, М. С. М. с ЕГН ***** гр.*****, Т. С. М. с ЕГН ***** гр.*****, М. С. М. с ЕГН ***** с адрес: гр.***** и А. Г. Л. с ЕГН ***** с адрес: с.***** за прогласяване относителната недействителност на правна сделка – продажба на недвижими имоти, обективизирана в нот.акт № 130, том VI, рег.№ 1422 по нот.дело № 514/2014 г. на СВ при РС – Тополовград, с правно основание чл.135, ал.1 от ЗЗД.

Иска се отмяна на решението в частта, с която е отхвърлен предявения иск против ответниците: П. М. М., М. С., Т. С. М. и М. С. М., а спрямо ответника -А. Г. Л. да бъде ПОТВЪРДЕНО.

Счита се, че съдът неправилно е отхвърлили иска по отношение на П. М. М., която не дава отговор, се явява в с.з. и не представя становище по предявения иск. Същата е приела наследството на своя съпруг /наследодател/, като след смъртта му е получавала от НОИ - Ст. Загора парични добавки към пенсията на своя наследодател -починал съпруг, а съдът погрешно е приел, че подобно действие не било конклюдентно приемане на наследството от

починал съпруг - С.М., длъжник на ищеца. Неправилни са изводите на съда и за това, че направения отказ от наследство от ответника М. М. е бил направен законно с всички атрибути, но след вписване на исковата молба. Оспорването на подписа на наследодателя си от отв. Т. М. по реда на чл. 193 от ГПК, също не било доказано и спрямо това възражение не са представени никакви доказателства, но съдът погрешно приема, че иска спрямо този ответник бил неоснователен. По тези съображения се желае отмяна на решението в атакуваната част и уважаване на иска по чл.135 от ЗЗД.

В законоустановения срок ответниците по делото П. М. М., М. С., Т. С. М. и М. С. М. са депозирали отговор на въззивната жалба и считат същата за неоснователна, а постановеното от районния съд решение като правилно, законосъобразно и обосновано се желае да бъде оставено в сила. Излагат се подробни съображения за това, че съдът се е произнесъл съобразно наведените в исковата молба твърдения и събраните по делото пред първата инстанция доказателства. В конкретния случай се установява, а и е безспорно, наличието на първата предпоставка за уважаването на иска, а именно качеството на кредитор на ищеца срещу длъжника С.М. М., като наследодател на ответниците по делото П. М. М., М. С. М., Т. С. М. и М. С. М. за които е безспорно установено, че са наследници на починалия М., както и че М. преди смъртта си е продал на ответника Л. с нотариален акт на 25.11.2014 г. две ниви подробно посочени в нотариалния акт. Обосновано е прието от съда, че в конкретния случай ищецът не е установил дали има качеството на кредитор и срещу наследниците на починалия длъжник. По делото действително не са представени безспорни и категорични доказателства, че след образуване на изпълнителното дело и настъпилата смърт на длъжника са спазени изискванията на чл. 428 ал. 3 и чл. 429, ал. 2 от ГПК и доколко издадения изпълнителен лист срещу наследодателя може да бъде изпълняван и върху имуществото на неговите наследници. Приложено писмо от НОИ, от което е видно, че съпругата получава добавка към пенсията след смъртта на съпруга ѝ, което обаче не се счита за приемане на наследството по смисъла на закона. По делото е налице доказателство за направен отказ от наследство от единия от наследниците ответника М. С. М.. Този отказ е вписан в специалния регистър на РС - Стара Загора на 28.11.2019 г., видно от приложеното удостоверение и от това удостоверение е видно, че ответника М. се е отказал по повод образувано ч.гр.д. № 6277/2019 г., водено по чл. 51 от ЗН. Съдът обосновано и правилно е приел, че този отказ не е нищожен така както се твърди във възражението на ищеца по делото. Този отказ не е направен след вписване на исковата молба за ответника М. С. М., тъй като от преждообразуваното гр.д. № 323/2019 г. по описа на ТгРС е видно, че първоначално исковата молба е била подадена единствено и само срещу П. М. М. като съпруга на починалия С.М.. Съдът обосновано намира, че не е налице и последната предпоставка на закона за да бъде уважен предявения Павлов иск, а именно знанието за увреждане у третото лице съконтрагент на длъжника- ответника Л..

В съдебно заседание въззивникът, редовно призован, явява се управителя на дружеството И.П. заедно с пълномощника адв.З. и поддържа въззивната жалба по съображенията в нея.

Въззиваемите страни, редовно призовани, явяват се лично М. С. М. и Т. С. М., които поддържат своите възражения изложени в отговора на въззивната жалба. Останалите въззиваеми не се явяват и не изпращат представител.

След преценка на събраните по делото доказателства, съдът приема за установена следната фактическа обстановка:

Производството пред ТРС по гр.дело № 80/2022 г. е образувано по искова молба на „Дончо Попов 09“ ЕООД гр. Стара Загора първоначално против ответници П. М. М. в качеството ѝ на наследник на съпруга си С.М. М. и против А. Г. Л., като в последствие като ответници са конституирани и останалите наследници на С.М. М. – тримата му сина Т. С. М., М. С. М. и М. С. М.. С исковата молба се претендира да бъде обявена за недействителна по отношение на ищеца сделката покупко-продажба, по която С.М. М. е продал на А. Г. Л. собствените си два земеделски поземлени имота в землището на с. Доброселец. Твърденията са за това, че С.М. е бил длъжник на ищцовото дружество със сумата 4000 лв., за която дружеството се е снабдило с изпълнителен лист и е образувано по негово искане изпълнително дело през 2013 г. за събиране на вземането. В изпълнителното производство ЧСИ е установил, че на 25.11.2014 г. длъжникът М. се е разпоредил като е продал свои две собствени земеделски земи въпреки, че е знаел, че дължи суми на ищцовото дружество. С извършването на тази разпоредителна сделка ищецът кредитор на починалия М. счита, че са увредени интересите му на кредитор както и че неговото вземане би било удовлетворено, ако длъжникът не се бе разпоредил с двата имота. По тези съображения се претендира да бъде уважен предявения иск.

Ответниците по делото са депозирали писмени отговори на исковата молба като оспорват претенцията по същата. Ответникът А. Л. счита иска за неоснователен, тъй като е придобил имотите от С.М. като върху тях не е имало никакви тежести, включително и възбрани, както и че не е знаел за увреждането, което би последвало при закупуване на продадените му от С.М. недвижими имоти. Позовава се още на изтекла в негова полза придобивна петгодишна давност, тъй като се счита за добросъвестен владеец на закупените имоти.

Ответниците П. М. и М. М. оспорват предявения срещу тях иск, тъй като не са приемали наследството от своя наследодател С.М. и едва в настоящото производство разбират, че наследодателят им е оставил в наследство дългове. Ответникът Т. М. е оспорил подписа на наследодателя си С.М. положен върху уведомлението, изпратено му от съдебния изпълнител, с което е уведомен за задължението му „Дончо Попов 09“ ЕООД, с което счита, че не е установено обстоятелството, че С.М. е бил длъжник на дружеството. Ответникът М. М. е оспорил предявения против него иск, тъй като е извършил отказ от наследството на своя баща С.М. и счита, че претенцията против него е неоснователна на това основание.

За установяване на обстоятелството, че С.М. е бил длъжник на ищеца Дончо Попов 09“ ЕООД същият е представил издаден в негова полза изпълнителен лист на 08.02.2013 г. по ч.гр.д. № 7097/2012 г. по описа на Старозагорски РС, по който С.М. е осъден да заплати на дружеството сумата 4000 лв. главница и законна лихва, считано от 11.12.2012 г. за

причинени имуществени вреди на МПС вследствие на виновно причинено ПТП от длъжника на 23.08.2008 г. Въз основа на този изпълнителен лист дружеството е депозирало молба до ЧСИ ГИ., ОС Стара Загора на 12.02.2013 г. за събиране на вземането си по издадения изпълнителен лист и видно от уведомление от 18.02.2013 г. С.М. е бил уведомен от ЧСИ, че е образувано изпълнително производство против него за събиране на сумата по изпълнителния лист в полза на „Дончо Попов 09“ЕООД, както и че общото задължение по изпълнителното дело към 18.02.2013 г. е в размер на 4762.27 лв.

В първоинстанционното производство е приложена преписката образувана от съдия по вписванията при РС – Тополовград, в която се съдържа нотариален акт за продажба на недвижим имот № 130, том 4, дело 514/25.11.2014 г., по който е удостоверена сделка покупко-продажба, по силата на която С.М. М. от гр. Стара Загора е продал на А. Г. Л. от гр. Тополовград два земеделски имота, находящи се в землището на с. Доброселец: нива от 4.989 дка в м. „Фонда“ и нива от 13.101 дка в м. „Широка поляна“ за сумата 1400 лв., която е получил напълно и в брой от купувача. По тази сделка С.М. се е легитимирал за собственик на двете ниви с представен договор за доброволна делба на съсобствени недвижими имоти от 30.09.2014 г.

Видно от удостоверение за наследници № 049/31.10.2019 г. С.М. М. е починал на 13.09.2018 г. и е оставил за свои законни наследници преживяла съпруга П. М. М. и трима сина - М. С. М., Т. С. М. и М. С. М..

За удостоверяване обстоятелството, че П. М. е приела наследството на своя съпруг С.М. ищецът е представил писмо от НОИ до ДСИ при РС Тополовград /след като изпълнителното производство е било преместено за събиране на вземането от ДСИ при РС – Тополовград/ за това, че П. М. не е получавала наследствена пенсия от починалия си съпруг, но е получавала добавка от него.

Пред районният съд ответникът М. С. М. е представил удостоверение изх. № 6277/29.11.2019 г. издадено от РС – Стара Загора за това, че същият се е отказал от наследството на наследодателя си С.М. М., починал на 13.09.2018 г., където и да се намира то.

Въз основа на тези писмени доказателства районният съд е постановил атакуваното пред настоящата инстанция решение, с което е отхвърлил като неоснователен и недоказан предявения от дружеството против ответниците иск за прогласяване относителна недействителност на продажбата на недвижимите имоти по иска с правно основание чл.135, ал.1 от ЗЗД. Първата инстанция се е позовала на това, че по отношение на ответника М. М. е налице отказ от наследство, който не е нищожен, тъй като не е направен след вписване на исковата молба за него като ответник; не е установено по делото, че купувачът на процесните имоти ответника Л. е знаел за увреждането на кредитора на продавача си, тъй като сделката е възмездна и Л. е добросъвестен купувач по тази сделка. Обсъдено е също така, че не е установено дали ищецът по делото има качеството на кредитор и срещу наследниците на починалия длъжник, както и не е установено наличието на вземане срещу тях.

При така установената фактическа обстановка, въззивният съд прави следните правни изводи:

Въззивната жалба е допустима, подадена в предвидения в чл.259 ал.1 от ГПК преклузивен срок и отговаря на изискванията на чл.260 и чл.261 от ГПК. Въззивникът е легитимиран и има правен интерес от обжалването. Преценена по същество съдът намира въззивната жалба за неоснователна.

В съответствие с правомощията си при проверка на валидността и допустимостта на атакуваното решение, въззивният съд прецени, че последното е валидно и допустимо. При преценка по същество – атакуваното решение прецени за правилно.

Предявеният иск е с правно основание чл.135 от ЗЗД, съгласно която разпоредба кредиторът може да иска да бъдат обявени за недействителни спрямо него действията, с които длъжникът го уврежда, ако длъжникът при извършването им е знаел за увреждането. Когато действието е възмездно, лицето, с което длъжникът е договарял, трябва също да е знаело за увреждането. За да е основателна предявената претенция следва да са кумулативно доказани следните обстоятелства: че ищецът е кредитор на ответника, който му е длъжник, че длъжникът се е разпоредил с недвижим имот, знаейки, че е длъжник и уврежда по този начин кредитора си, както и че при възмездна сделка, какъвто е случая, купувачът също е знаел за увреждането.

В съдебната практика е прието и по-конкретно решение № 639/06.10.2010 г. по гр.д. № 754/2009 г. на ВКС, IV г.о., че кредитор по смисъла на чл.135 ЗЗД е всяко лице, титуляр на парично или непарично вземане по отношение на ответника, а правото на кредитора да иска обявяването за недействителни спрямо него увреждащите го актове на длъжника е предпоставено от наличието на вземане, което може да не е изискуемо или ликвидно. Прието е, че увреждащо кредитора действие е всеки правен и фактически акт, с който се засягат права, които биха осуетили или затруднили осъществяването на правата на кредитора спрямо длъжника и увреждане е налице, когато длъжникът се лишава от свое имущество, намалява го или по какъвто и да е начин затруднява удовлетворението на кредитора, в т.ч. извършеното опрощаване на дълг, обезпечаване на чужд дълг, изпълнение на чужд дълг без правен интерес и др. Прието е още, че длъжникът знае за увреждането, когато знае, че има кредитор и че действието му уврежда правата на кредитора.

В настоящия случай съдът намира за безспорно, че „Дончо Попов 09“ЕООД е кредитор на С.М. предвид издадения изпълнителен лист от 08.02.2013 г., по който е отразено задължението на последния спрямо дружеството в размер 4000 лв. и законна лихва върху тази главница и липсват доказателства това задължение да е изплатено. Връчването на уведомлението от съдебния изпълнител до длъжника С.М. лично на 5.03.2013 г. е в подкрепа на това, че длъжникът е знаел за задължението си към дружеството /при недоказано оспорване на подписа му по чл.193 от ГПК/. Знаейки за това свое задължение към „Дончо Попов 09“ЕООД, С.М. продава на 25.11.2014 г. два свои земеделски имота на трето лице, което е достатъчно, за да бъде обосновано неговото знание, че по този начин уврежда кредитора си.

Предвид настъпилата смърт на длъжника С.М. на 13.09.2018 г., ищецът е завел претенцията си за относителна недействителност на сделката му с А. Л. против неговите наследници в това им качество, а не в качеството им на длъжници на дружеството. Неоснователни са възраженията на ответниците П. М. М., Т. С. М. и М. С. М. за това, че не са приемали наследството на своя наследодател С.М. и не следва да отговарят по предявения иск по чл.135 от ЗЗД. След откриване на наследството със смъртта на наследодателя, неговите наследници придобиват това качество и липсват твърдения и данни за наличие на предпоставките на чл.2 и чл.3 от ЗН, които ги лишават от правото им да наследяват. В чл.48 и чл.49 от ЗН е предвидено приемане на наследството писмено или с действие, което води до неговото придобиване като съвкупност от права и задължения. Обичайно наследството се приема с извършване на действие и това обикновено са действия в ежедневието на наследниците, които сочат намерението им да приемат наследството. В случая тримата ответници не са представили доказателства, че са извършили отказ от наследството на своя наследодател, което категорично би отрекло наследствените им качества и задължението да отговарят по предявения иск, но и не е задължително условие наследството да бъде прието с изричен писмен акт без наличието, на който също да се отрече приемането на наследството. Поради изложеното съдът приема, че наследството на С.М., починал преди завеждане на иска е прието от наследниците му П. М. М., Т. С. М. и М. С. М. и същите са надлежни страни ответници по иска с правно основание чл.135 от ЗЗД в качеството им на наследници.

По отношение на ответника М. М. е налице доказано с писмено доказателство, извършен от него отказ от наследството на наследодателя С.М., поради което предявения против него иск се явява неоснователен. Възраженията на ищеца за нищожност на отказа от наследство не са доказани по никакъв начин и не може да бъде ангажирана наследствената отговорност на наследника М. М..

Независимо от установеното, че ищецът е кредитор на наследодателя С.М. и същия знаейки това е продал два свои имота на трето лице, предявеният иск по чл.135 от ЗЗД правилно е отхвърлен от районния съд, тъй като не е установена кумулативната предпоставка за уважаването му – знанието на третото лице купувач за увреждането на кредитора посредством сделката покупко-продажба. При разглеждане на спора пред първата инстанция не са представени каквито и да било доказателства за това, че купувачът по сделката А. Л. е познавал продавача и неговия кредитор, знаел е за задължението на продавача към кредитора му, както и че посредством тази сделка се увреждат правата на кредитора. След като знанието по смисъла на чл.135 ал.1 изр.2 от ЗЗД на А. Л. е недоказано, правилно районният съд е приел, че искът за обявяване на относителна недействителност на покупко-продажбата е неоснователен.

Въззивният съд намира за неоснователно възражението на въззивника относно това, че съдът не е постановил неприсъствено решение по отношение на един от ответниците П. М.. Действително предпоставките за постановяване на неприсъствено решение са уредени в чл.239 ал.1 т.1 и 2 от ГПК - на страните да са указани последиците от неспазването на

сроковете за размяна на книжа и неявяването им в съдебно заседание и искът да е вероятно основателен предвид твърденията и представените писмени доказателства. В случая обаче освен, че ответницата П. М. е депозирала отговор по чл.131 от ГПК, искът е неоснователен и ответниците са с качеството на задължителни другари в процеса по иска по чл.135 от ГПК, поради което правните изводи на съда по отношение на всички ответници следва да бъдат еднакви.

С оглед изложеното, въззивният съд намира обжалваното решение, с което отхвърлен като неоснователен и недоказан искът по чл.135 от ЗЗД за правилно и следва да бъде потвърдено.

На основание изложеното, ЯОС

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 51/7.12.2022 г., постановено по гр.д.№ 80/2022 г. по описа на РС Тополовград **в частта**, в която е отхвърлен като неоснователен и недоказан предявения иск от „Дончо Попов 09“ ЕООД гр.Стара Загора с ЕИК 200960696, представлявано от собственика и управител И.Д.П. , чрез пълномощник адв.С. З. от АК – Стара Загора против П. М. М. с ЕГН ***** с.*****, М. С. М. с ЕГН ***** гр.*****, Т. С. М. с ЕГН ***** гр.*****, М. С. М. с ЕГН ***** с адрес: гр.***** за прогласяване относителната недействителност на правна сделка – продажба на недвижими имоти, обективизирана в нот.акт № 130, том VI, рег.№ 1422 по нот.дело № 514/2014 г. на СВ при РС – Тополовград, с правно основание чл.135, ал.1 от ЗЗД.

В останалата част решението като необжалвано е влязло в сила.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____